

ВІДГУК

опонента – доктора юридичних наук, професора,
Гритенко Оксани Анатоліївни – на дисертаційне дослідження
Дмитрієнко Юлії Сергіївни на тему: «Кримінологічна інформація у
правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері
виконання покарань України» на здобуття наукового ступеня доктора
філософії зі спеціальності 262 – Правоохоронна діяльність

Актуальність теми. Актуальність обраної теми зумовлена тим, що ефективність запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань значною мірою залежить від повноти, достовірності, своєчасності та належного використання кримінологічної інформації. Саме кримінологічна інформація є важливою складовою інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності уповноважених органів, дозволяє виявляти криміногенні фактори, прогнозувати тенденції злочинності, оцінювати ефективність запобіжних заходів і приймати обґрунтовані управлінські та правові рішення. Водночас сучасний стан нормативно-правового регулювання, організації збору, обробки, аналізу та використання кримінологічної інформації у сфері виконання покарань свідчить про наявність низки теоретичних і практичних проблем, які потребують комплексного наукового осмислення та вирішення. Крім того, обрана тема має певні складності дослідження, які обумовлені її комплексним, міжгалузевим характером, що поєднує положення кримінології, кримінально-виконавчого права, інформаційного права, теорії державного управління, кримінального права, кримінального процесу та юридичної статистики. Вказане вимагає не лише ґрунтовного аналізу значного масиву нормативно-правових актів, а й комплексного дослідження організаційно-правових, інформаційно-аналітичних та кримінологічних аспектів функціонування системи виконання покарань. Зокрема, дослідження зазначеної проблематики передбачає необхідність поєднання теоретичних положень кримінології із практикою діяльності органів і установ виконання покарань, використання статистичних, соціологічних, порівняльно-правових, системно-структурних та прогностичних методів дослідження. Саме така комплексність значно підвищує рівень наукової складності дисертаційної роботи, водночас забезпечуючи її теоретичну новизну, практичну значущість та перспективність для подальшого розвитку кримінологічної науки й удосконалення правового механізму запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України. Слід зазначити, що на сьогодні на жаль відсутній єдиний доктринальний підхід до визначення поняття, структури, змісту та функціонального призначення кримінологічної інформації у механізмі запобігання кримінальним правопорушенням. У сучасній науковій літературі недостатньо розробленими залишаються питання класифікації кримінологічної інформації, визначення її джерел, критеріїв достовірності, повноти, актуальності та порядку використання під час прийняття управлінських і правозастосовних рішень у сфері виконання

покарань. Специфіка пенітенціарної системи як особливого середовища із підвищеним рівнем криміногенних ризиків, значною латентністю окремих видів кримінальних правопорушень, обмеженим доступом до окремих категорій інформації та необхідністю забезпечення балансу між відкритістю інформаційних процесів, вимогами інформаційної безпеки, захистом персональних даних, службової інформації та прав людини також породжують низку питань.

Отже, дисертаційне дослідження присвячене вирішенню складної, актуальної та багатоаспектної наукової проблеми, яка має важливе теоретичне і прикладне значення для розвитку кримінологічної науки, кримінально-виконавчого права, а також удосконалення правового механізму запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України. З огляду на це обрана тема є своєчасною, відповідає сучасним потребам розвитку правової науки та практики й характеризується високим ступенем наукової та практичної актуальності.

Ознайомлення з дисертацією надає підстави для певної загальної оцінки роботи.

Авторкою було проведене самостійне дослідження наукової проблеми, яка присвячена з'ясуванню сутності та змісту кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України. Вивчення поданих Дмитрієнко Ю. С. матеріалів дисертації та наукових публікацій, дає підстави стверджувати, що вона провела ґрунтовний аналіз теми, актуальної в теоретичному плані, сформулювала обґрунтовані висновки і пропозиції, що виносяться на захист. Наукові положення, висновки і рекомендації, викладені у дисертації, повно відображено в 19 публікаціях, з яких: 5 - це статті у наукових фахових виданнях України; розділ в колективній монографії; 13 - тези матеріалів всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій і круглих столів.

Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Дисертація, підготовлена Дмитрієнко Юлією Сергіївною, є оригінальною науковою роботою. У ній не виявлено елементів, які порушували б принципи академічної доброчесності; відсутні факти академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації. Це самостійне дослідження, в якому всі положення та висновки базуються на власних дослідженнях авторки. При аргументації окремих аспектів були використані роботи інших вчених зі зробленими відповідними посиланнями.

Досить конкретно й логічно визначені завдання дослідження, які відтворюють авторське бачення проблематики та забезпечують комплексне розкриття предмета дисертаційної роботи. Поставлені завдання охоплюють методологічні, теоретико-правові, міжнародно-правові, нормативно-правові, організаційно-прикладні та прогностичні аспекти дослідження, що свідчить про системний підхід до вирішення поставленої наукової проблеми. Зокрема, зміст сформульованих завдань орієнтований на з'ясування теоретико-методологічних засад дослідження кримінологічної інформації, визначення її

понятійно-категоріального апарату, аналіз міжнародних стандартів і національного нормативно-правового регулювання, обґрунтування принципів реалізації кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням, дослідження сучасного стану її використання в діяльності органів та установ виконання покарань, оцінку впливу державної політики у сфері виконання покарань на ефективність інформаційно-аналітичного забезпечення запобіжної діяльності, а також вироблення науково обґрунтованих напрямів удосконалення правового механізму та практики збору, обробки й використання кримінологічної інформації. У своїй сукупності визначені завдання є взаємопов'язаними, послідовними та повною мірою підпорядкованими досягненню поставленої мети дослідження, що свідчить про належний рівень його концептуальної побудови та внутрішньої логіки.

Значну увагу авторкою приділено методології дослідження, яка вирізняється комплексністю, логічною послідовністю та відповідністю поставлених меті й завданням дисертаційної роботи. Використана система загальнонаукових і спеціально-наукових методів забезпечила всебічне дослідження обраної проблематики, дала змогу розкрити її теоретичні, нормативно-правові, організаційні та прикладні аспекти. Позитивної оцінки заслуговує те, що застосування кожного із методів має чітке функціональне призначення та безпосередньо пов'язане з вирішенням конкретних дослідницьких завдань. Поєднання діалектичного, формально-логічного, догматичного, порівняльно-правового, системно-структурного, історико-правового, статистичного, соціологічного та інших методів забезпечило належний рівень наукової обґрунтованості сформульованих висновків і положень, що виносяться на захист. Водночас використання сучасних методів наукового пізнання, зокрема моделювання, екстраполяції, індукції, дедукції, аналізу й синтезу, дозволило авторці не лише комплексно дослідити сучасний стан правового регулювання та практики використання кримінологічної інформації у сфері виконання покарань, а й сформулювати науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення відповідного правового механізму. Загалом обрана методологія є адекватною предмету дослідження, забезпечує достовірність отриманих результатів та свідчить про належний рівень методологічної культури дисертантки.

Наукова новизна одержаних результатів не викликає сумнівів, оскільки відображає авторський підхід до вирішення актуальної наукової проблеми та ґрунтується на комплексному дослідженні теоретичних і прикладних аспектів використання кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України. Сформульовані авторкою положення характеризуються належним рівнем наукової обґрунтованості, логічною послідовністю та концептуальною цілісністю. Представлені у дисертації результати розширюють існуючі наукові уявлення про сутність, зміст, функціональне призначення та правову природу кримінологічної інформації, уточнюють окремі положення кримінологічної та кримінально-виконавчої доктрини, а

також містять низку нових теоретичних висновків і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення нормативно-правового регулювання та підвищення ефективності діяльності органів і установ виконання покарань. У цілому положення, винесені авторкою на захист, мають самостійний характер, відповідають критеріям наукової новизни та становлять вагомий внесок у розвиток кримінологічної науки, кримінально-виконавчого права і практики запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України.

Практичне значення одержаних результатів дослідження є належним чином обґрунтованим і підтверджується їх упровадженням у законодавчу, практичну, наукову та освітню діяльність. Це свідчить про прикладний характер дисертаційної роботи та реальну можливість використання сформульованих авторкою положень і рекомендацій для вдосконалення правового регулювання, підвищення ефективності діяльності органів та установ виконання покарань, а також подальшого розвитку наукових досліджень у відповідній сфері. Важливо, що результати дослідження не обмежуються суто теоретичними висновками, а знайшли практичне застосування у діяльності суб'єктів нормотворчості, правоохоронних органів, закладу вищої освіти та в освітньому процесі, що підтверджується відповідними актами про впровадження. Такий підхід засвідчує належний рівень практичної цінності дисертаційної роботи, її орієнтованість на вирішення актуальних проблем правозастосовної практики та відповідність сучасним потребам розвитку кримінологічної науки, кримінально-виконавчого права і системи виконання покарань України.

Емпірична база дослідження є достатньо репрезентативною, різноплановою та відповідає предмету й меті дисертаційної роботи. Використання широкого кола офіційних статистичних матеріалів, даних державних реєстрів, відомостей центральних органів державної влади, архівних матеріалів Державної кримінально-виконавчої служби України, а також результатів соціологічного опитування різних категорій респондентів забезпечило належний рівень достовірності отриманих результатів та об'єктивності сформульованих висновків. Позитивної оцінки заслуговує поєднання кількісних і якісних емпіричних даних, що дало змогу авторці комплексно дослідити як теоретичні, так і практичні аспекти використання кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань. Такий підхід свідчить про належний рівень емпіричної обґрунтованості дисертаційного дослідження та переконливо підтверджує достовірність основних наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у роботі.

Структурно дисертація складається з анотацій, переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, що містять 9 підрозділів, висновків, списку використаних джерел (310 найменувань на 29 сторінках) та 13 додатків. При цьому повний обсяг дисертації становить 342 сторінки, з них основний текст 198 сторінок. Послідовність, взаємозв'язок розділів та підрозділів дисертації

відповідають визначеним завданням, які спрямовані на реалізацію визначеної авторкою мети дослідження.

Вивчення та аналіз конкретного змісту дисертації надає підстави визначитися із тими її положеннями, які посилюють значення виконаного дослідження, а отже заслуговують на увагу науковців та вітчизняного законодавця.

У цілому дисертаційне дослідження обґрунтовує актуальність і своєчасність розроблення проблематики кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України. Робота комплексно розкриває її сутність, зміст, роль і місце у кримінально-виконавчій діяльності, визначає теоретичні, нормативні та практичні проблеми, а також містить науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання та підвищення ефективності запобіжної діяльності.

Перший розділ присвячено дослідженню теоретико-методологічних засад використання кримінологічної інформації у механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України. Авторкою проаналізовано стан наукової розробленості проблематики, розкрито методологічні підходи, уточнено понятійний апарат та узагальнено міжнародно-правові підходи щодо використання кримінологічної інформації. Розділ створює теоретичне підґрунтя для подальшого аналізу нормативних і практичних аспектів дослідження (стор. 29-62).

У підрозділі 1.1 слід позитивно оцінити аналіз стану та методології досліджень щодо ролі й місця кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України. Авторкою здійснено періодизацію розвитку наукових підходів, що дозволило визначити недостатній рівень розробленості цієї проблематики та обґрунтувати необхідність подальшого теоретичного й практичного вдосконалення інформаційного забезпечення кримінально-виконавчої діяльності (стор. 29-45).

У підрозділі 1.2. значущими є положення, в яких авторкою здійснено комплексне дослідження сутності, змісту та функціонального призначення кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України. Позитивної оцінки заслуговує сформульоване авторське визначення зазначеної кримінологічної категорії, яке відображає її нормативно-правову природу, інформаційно-аналітичне призначення та роль у забезпеченні ефективності запобіжної діяльності. Важливим науковим результатом є обґрунтування теоретичного та практичного значення запропонованого поняття, що дозволило розширити існуючі наукові уявлення про можливості використання кримінологічної інформації у сфері протидії злочинності та визначити її місце у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням. Запропонований підхід має не лише доктринальне значення, а й створює підґрунтя для вдосконалення нормативно-правового регулювання інформаційної діяльності органів та установ виконання покарань. Заслуговує на увагу й те, що

авторкою визначено практичну спрямованість розробленої категорії, зокрема можливість її використання під час удосконалення законодавчих та організаційно-правових засад застосування кримінологічної інформації у запобіжній діяльності (стор. 45-62).

У підрозділі 1.3. особливу увагу привертає здійснений авторкою аналіз міжнародно-правових підходів щодо застосування кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань. Позитивної оцінки заслуговує комплексне узагальнення зарубіжного досвіду організації інформаційного забезпечення пенітенціарної діяльності та визначення основних моделей використання кримінологічно значущих відомостей у практиці виконання покарань. Важливим результатом дослідження є проведена авторкою класифікація міжнародних підходів, яка дозволила виокремити ключові напрями застосування кримінологічної інформації: її використання у діяльності спеціалізованих державних органів, нормативне закріплення процедур збору й обміну інформацією, застосування оцінки криміногенних ризиків щодо засуджених, забезпечення профілактики рецидивної злочинності та залучення інститутів громадянського суспільства до процесів виконання покарань. Позитивно слід оцінити звернення до міжнародних стандартів, зокрема напрацювань Конгресів ООН із запобігання злочинності та поведження із засудженими, як важливого орієнтиру для вдосконалення правового механізму запобігання кримінальним правопорушенням в Україні (стор. 62-83).

Другий розділ присвячено дослідженню нормативно-правових засад, принципів та сучасного стану використання кримінологічної інформації у сфері виконання покарань України. Авторкою проаналізовано правові підстави її застосування, визначено принципи реалізації, виявлено проблеми інформаційного забезпечення кримінально-виконавчої діяльності та обґрунтовано напрями вдосконалення відповідного правового регулювання (стор. 88-144).

У підрозділі 2.1. заслуговують на наукову та практичну увагу положення, в яких авторкою здійснено комплексний аналіз нормативно-правових підстав застосування кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України. Позитивної оцінки заслуговує сформульоване авторське поняття зазначеної категорії, яке дозволяє розкрити її зміст через сукупність нормативно визначених умов, порядку та принципів використання кримінологічно значущих відомостей у процесі виконання та відбування покарань. Важливим науковим результатом є визначення системоутворюючих ознак нормативно-правових підстав застосування кримінологічної інформації та обґрунтування їх теоретичного і практичного значення. Запропонована авторкою доктринально-прикладна модель сприяє поглибленню наукових уявлень про інформаційне забезпечення запобіжної діяльності у сфері виконання покарань, а також створює підґрунтя для удосконалення правового регулювання відповідних суспільних відносин.

Заслуговує на увагу висновок щодо необхідності вдосконалення нормативних засад збору, отримання, обробки та використання кримінологічної інформації з урахуванням вимог захисту персональних даних, прав і законних інтересів усіх учасників кримінально-виконавчих правовідносин (стор. 88-104).

У підрозділі 2.2 найбільш значущими положеннями є: визначення сутності, змісту та авторського поняття принципів реалізації кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України, що розкриває їх роль як основи інформаційної діяльності; обґрунтування системи цих принципів із поділом на групи, пов'язані з кримінально-виконавчим законодавством, діяльністю Державної кримінально-виконавчої служби України та органів пробації; встановлення прогалин у нормативно-правовому регулюванні принципів інформаційного забезпечення; обґрунтування необхідності їх нормативного закріплення для підвищення ефективності запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України (стор. 105-122).

У підрозділі 2.3. варто виділити такі положення як, зокрема встановлення сучасного стану використання кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України та виявлення основних проблемних тенденцій, які знижують ефективність її практичного застосування; обґрунтування взаємозв'язку між ефективністю використання кримінологічної інформації та рівнем рецидивної злочинності, що дозволило авторці визначити необхідність комплексного вдосконалення законодавчих, організаційно-управлінських і контрольних механізмів у сфері виконання покарань (стор. 122-140).

Третій розділ присвячено визначенню шляхів підвищення ефективності використання кримінологічної інформації у сфері виконання покарань України. Авторкою досліджено вплив державної політики, взаємодії та координації діяльності відповідних суб'єктів на інформаційне забезпечення запобіжної діяльності, а також обґрунтовано значення кримінологічного прогнозування і планування запобіжних заходів (стор. 145-204).

У підрозділі 3.1. авторкою здійснено ґрунтовний аналіз змісту сучасної державної політики у сфері виконання кримінальних покарань і пробації України та визначено її вплив на ефективність використання кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням. Важливим результатом дослідження є виявлення та систематизація основних проблемних чинників, які негативно впливають на реалізацію державної політики у сфері виконання покарань, зокрема недосконалість нормативно-правового регулювання, недостатній рівень взаємодії між суб'єктами запобіжної діяльності, відсутність належної інтеграції сучасних інформаційних технологій у кримінально-виконавчу практику та недостатню орієнтацію відповідних органів на превентивний, а не лише реагуючий характер діяльності. Позитивної оцінки заслуговує

висновок авторки щодо необхідності удосконалення державної політики у сфері виконання покарань шляхом посилення ролі кримінологічної інформації як основи для прогнозування, планування та реалізації запобіжних заходів. Обґрунтовано, що подолання існуючих проблем потребує комплексного підходу, який має включати законодавчі, організаційно-управлінські, інформаційно-аналітичні та практичні заходи (стор. 145-163).

У підрозділі 3.2. найбільш вагомими та науково обґрунтованими є положення щодо визначення ролі взаємодії органів і установ виконання покарань як одного з ключових напрямів удосконалення запобіжної діяльності та підвищення ефективності використання кримінологічної інформації. Важливим науковим результатом є проведений авторкою аналіз системоутворюючих ознак зазначеної категорії, що дозволило визначити основні характеристики такої взаємодії: її організований характер, нормативну врегульованість, суб'єктний склад, цільову спрямованість на запобігання кримінальним правопорушенням, інформаційну природу та необхідність дотримання прав і законних інтересів учасників кримінально-виконавчих правовідносин (стор. 164-181).

У підрозділі 3.3. найбільш вагомими положеннями є результати дослідження стану прогнозування розвитку злочинності та планування заходів запобіжної діяльності у сфері виконання кримінальних покарань і пробації України, а також обґрунтування ролі кримінологічної інформації у забезпеченні цих процесів. Особливого значущим є висновок про необхідність переходу від переважно реагуючої моделі запобіжної діяльності до науково обґрунтованого прогнозування криміногенних процесів із використанням сучасних інформаційно-аналітичних підходів. Авторкою доведено, що саме якісне використання кримінологічної інформації є необхідною передумовою своєчасного виявлення негативних тенденцій, визначення ризиків та розроблення ефективних профілактичних заходів. (стор. 181-197).

Окрім зазначених наукових аспектів, у роботі є додаткові положення, висновки та рекомендації, які разом створюють цілісність проведеного дослідження.

Відповідність дисертації профілю спеціалізованої вченої ради. За змістом дисертаційна робота Дмитрієнко Юлії Сергіївни на тему: «Кримінологічна інформація у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії повністю відповідає спеціальності 262 – Правоохоронна діяльність.

Дискусійні положення та зауваження щодо дисертації. У межах дисертаційного дослідження авторкою запропоновано значний обсяг науково обґрунтованих положень, висновків і пропозицій, які мають теоретичне та практичне значення й заслуговують на позитивну оцінку. Проведений аналіз дозволив розкрити низку важливих аспектів досліджуваної проблематики, поглибити наукові уявлення про роль і місце кримінологічної інформації у

правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України. Водночас, як і будь-яке комплексне наукове дослідження, дисертаційна робота містить окремі положення, які можуть бути предметом подальшого наукового обговорення та потребують додаткової аргументації. Окремі висновки й авторські підходи мають дискусійний характер, що не знижує загальної наукової цінності роботи, а навпаки, створює підґрунтя для подальшого розвитку відповідного напрямку кримінологічних досліджень. Зазначені аспекти слід розглядати як елементи наукової дискусії, спрямованої на поглиблення теоретичних положень, удосконалення правових механізмів та визначення нових перспективних напрямів дослідження проблем використання кримінологічної інформації у сфері виконання покарань України. У зв'язку з цим доцільно звернути увагу на такі дискусійні положення.

1. Викликає певні застереження запропонована авторкою значна кількість змін і доповнень до чинного кримінального, кримінально-виконавчого та інформаційного законодавства України. Незважаючи на їх практичну спрямованість, окремі пропозиції мають переважно фрагментарний характер та потребують додаткової системної оцінки щодо їх узгодженості з існуючою структурою нормативно-правового регулювання. У зв'язку з цим потребує пояснення, за якими критеріями здійснювався відбір запропонованих законодавчих змін, яким чином оцінювалася їх системна узгодженість із чинним законодавством і вплив на цілісність правового регулювання у відповідній сфері?

2. Запропонована авторкою ідея щодо створення на рівні Кабінету Міністрів України Державної агенції з питань запобігання злочинам заслуговує на увагу, оскільки спрямована на вдосконалення інституційного забезпечення державної політики у сфері запобігання кримінальним правопорушенням та посилення координації діяльності суб'єктів запобіжної діяльності. Зрозуміло, що пропонуючи створення Державної агенції з питань запобігання злочинам, дисертантка прагнула сформувати єдиний координаційний центр у сфері запобігання кримінальним правопорушенням, посилити міжвідомчу взаємодію між правоохоронними органами, органами державної влади та іншими суб'єктами запобіжної діяльності, створити можливість централізації збору, аналізу та використання кримінологічної інформації для формування державної політики, потенційно підвищити рівень інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень. Разом із тим запропонована ініціатива викликає низку дискусійних питань. По-перше, авторкою недостатньо обґрунтовано необхідність створення нового центрального органу виконавчої влади саме у формі державної агенції, тоді як чинне законодавство вже передбачає функціонування органів, які в межах своєї компетенції здійснюють координацію діяльності у сфері запобігання кримінальним правопорушенням. У зв'язку з цим потребує додаткового доведення наявності прогалин, які неможливо усунути шляхом удосконалення повноважень існуючих органів. По-друге, створення нового центрального органу

виконавчої влади потребує комплексного організаційного, кадрового та фінансового забезпечення, а також оцінки його відповідності принципам ефективності державного управління, що у дисертації належним чином не розкрито. Таким чином, запропонована авторкою ідея має безперечне науково-практичне значення як один із можливих напрямів удосконалення системи державного управління у сфері запобігання кримінальним правопорушенням. Водночас її реалізація потребує більш ґрунтовного концептуального, організаційно-правового та фінансово-економічного обґрунтування, а також аналізу її узгодженості з чинною системою центральних органів виконавчої влади та механізмами реалізації державної кримінально-правової політики.

3. Мають місце окремі зауваження та уточнення щодо положень дисертації, які авторкою віднесено до таких, що сформульовані вперше.

- серед положень, що виносяться на захист, заявлено встановлення сучасного стану, тенденцій та інших основних показників ролі, місця і впливу кримінологічної інформації на ефективність реалізації завдань кримінально-виконавчого законодавства та діяльності із запобігання кримінальним правопорушенням у процесі виконання–відбування покарань. Водночас аналіз змісту дисертаційного дослідження свідчить про те, що основна увага приділена характеристиці сучасного стану, виявленню проблем нормативного регулювання та формулюванню пропозицій щодо їх усунення, тоді як тенденції використання кримінологічної інформації належного висвітлення не отримали. У зв'язку з цим просимо уточнити, які саме тенденції використання кримінологічної інформації у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань встановлено за результатами проведеного дослідження та в чому полягає їх наукова новизна?

- положення щодо розроблення науково обґрунтованих основних напрямів удосконалення правового механізму та практики збору й обробки кримінологічної інформації у сфері виконання покарань України, а також у сфері запобігання та протидії кримінальним правопорушенням, які були узагальнені у формі порівняльної таблиці та порівняльної записки і направлені до відповідного Комітету Верховної Ради України для використання у законотворчій діяльності, викликає дискусію щодо його віднесення до положень наукової новизни. На мою думку, наведене положення характеризує насамперед форму практичної реалізації (впровадження) результатів проведеного дослідження, а не самостійний науковий результат, отриманий уперше. У зв'язку з цим більш обґрунтованим видається його віднесення до розділу, присвяченого практичному значенню одержаних результатів (що знайшло своє відображення), а не до переліку положень, що визначають наукову новизну дисертаційного дослідження.

Зазначені положення не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційного дослідження, а навпаки, відображають складність і багатогранність порушеної авторкою проблематики та можуть розглядатися як напрями подальшого наукового опрацювання.

Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертація Дмитрієнко Юлії Сергіївни на тему: «Кримінологічна інформація у правовому механізмі запобігання кримінальним правопорушенням у сфері виконання покарань України», виконана на належному науково-теоретичному рівні, є завершеною працею, сформульовані в ній наукові результати містять елементи наукової новизни, які мають теоретичне та практичне значення для розвитку кримінологічної науки, удосконалення кримінально-виконавчого законодавства, підвищення ефективності діяльності органів і установ виконання покарань України, а також формування сучасних підходів до використання кримінологічної інформації у механізмі запобігання кримінальним правопорушенням. Дисертаційне дослідження відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктор наук у закладах вищої освіти (наукових установах) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови КМУ від 19 травня 2023 року № 502), наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 31 травня 2019 року № 759), та порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами, внесеними згідно постановою КМУ від 19 травня 2023 року № 502), а її авторка - Дмитрієнко Юлія Сергіївна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 262 – Правоохоронна діяльність.

Опонент:

професор
кафедри кримінально-правових дисциплін
Навчально-наукового інституту права
та інноваційної освіти Дніпровського
державного університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор

Оксана ГРИТЕНКО

Підпис Гритенко О.А. засвідчує:

Проректор
Дніпровського державного університету
внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України

Олександр ЮНІН